

Першы з'езд „Маладняка“.

Справаздача ЦБ „Маладняка“.

(Дакладчык т. Вольны).

Сучасная нам эпоха Кастрычніка абудзіла творчы імпульс да мастацтва працоўных мас.

У гушчах беларускага працоўнага народу хаваецца шмат талентаў; толькі гісторыя мінулага не давала магчымасці выявіцца гэтым талентам і закрываць на ніве роднае культуры.

Наша сучасная эпоха характарызуецца словам балектывізму.

У той час, калі 28 лістапада 23 г. ў ініцыятыўнай жменцы Маладняка было 6 чалавек, сёння ў аб'яднанні 200 маладнякоўцаў, ня лічучы студыйцаў і шматлікіх маладнякоўскіх гурткоў.

Старая і маладнякоўская культуры спаткаліся ня вельмі спягодна адна з другой. Старая культура старалася падарваць маладняцкія ўскходы. Мы не маглі друкавацца. Дзяржаўнае выдавецтва прынцыпова не згаджалася прымаць да друку нашых твораў. Нашым маладнякоўцам прыходзілася выпускаць зборнічкі сваіх твораў за свае ўласныя грошы, напрыклад, так быў выдадзены зборнічак вершаў «камсамольская нота». І толькі, як гэты зборнічак хутка разышоўся, ДВБ звярнула нам грошы.

Факт росту Маладняка за кошт рабочых і сялян за год з 7 ініцыятараў да 200 чал. (апрача студыйцаў), а таксама факты арганізацыі філій у Мгілеве, Віцебску, Полацку, Маскве, Бабруйску, Горках, Барысаве, — гаворыць за тое, што Маладняк стаіць на правільным пралетарска-класавым грунце, увесь час узрастаючы за кошт рабоча-сялянскіх мас.

ЦБ прыступіла да выдавецкае працы. За мінулыя 7 месяцаў выдадзена 23 кніжкі маладнякоўцаў. Гэта значыць выдавалася амаль што адна кніжка ў тыдзень. Тыраж усёй нашай прадукцыі 46.000 экз., кожная кніжка ўвадзіла два аркушы, што разам складае 41 друкаваны аркуш. Іначай кажучы, гэта палова выдавецкага плана на мастацкай літаратуры БДВ на 1925-26 г.

Да гэтага трэба дадаць яшчэ і тое, што ў сучасны момант з нашых кніжак, падрыхтованых да друку, шмат

яшчэ чакае чаргі выдавецтва ў Галоўліце. З гэтых кніжак трэба вызначыць пераклады маладнякоўцаў з іншых краёвых моў.

У выдавецкай галіне наша мета—даць зразумелы па зместу і даступны па плане твор для камсамольскай рабоча-сялянскай моладзі, настаўніцтва, інтэлігенцыі. На-далей у выдавецкай працы трэба імкнуцца побач з паліпшэннем тэхнікі выдання да ўдзешаўлення кнігі. Адначасова трэба звярнуць большую ўвагу на выданне тэатральных твораў, мастацкай прозы і перакладаў сучасных твораў чужаземных моў.

Прамова тав. Чарвякова.

Таварышы! З вялікай прыемнасцю вітаю ваш з'езд, а разам з гэтым усю вашу арганізацыю.

Ваша арганізацыя з'явілася папярэдняй да ўсяго таго, што ў нас стварылася разам з Кастрычнікам. Нашыя старыя мастакі, якія адыгралі вялікую ролю ў мінулым, якія адносяцца да так званага перыяду адраджэння, у пераважнай большасці не змаглі пайсці наперад з Кастрычнікам. І дзеля гэтага мы ў першыя гады сваёй працы ішлі ўперад без рэвалюцыйнай беларускай песні, без беларускага рэвалюцыйнага песняра.

Усё гэта, таварышы, нясе з сабою «Маладняк».

Ясна, таварышы, што вітаючы «Маладняк», адзначалі яго ролю ў жыцці, мы разам з гэтым павінны ясна зразумець тую задачу, якія стаяць перад «Маладняком».

Мы творым, таварышы, сацыялізм у пераважна сялянскай краіне. Да сацыялізму мы ідзем праз савецкі парадак, у якім кіруючую ролю адыгрывае рабочая класа. І вось нам, таварышы, трэба дапамагчы беларускаму сялянству зразумець тое, што ён павінен пайсці па шляху дыктатуры пралетарыату, што ён павінен дабрахотна прыняць сабе за правадыра рабочую класу, каб разам з ёй будаваць сацыялізм.

Да гэтага, таварышы, мы будзем ісці з розных бакоў, як шляхам эканамічнага будавання, так і шляхам

ідэалёгічным. І вось, маючы ў падставе новае сацыялістычнае будаванне, трэба дапамагчы беларускаму сялянству ідэалёгічна зразумець з задачай Кастрычніка, і гэта павінен зрабіць наш новы пясьняр, што нарадзіўся разам з Кастрычнікавай рэвалюцыяй, пранікнуты сам ідэямі Кастрычнікавай рэвалюцыі.

Мы зрабілі толькі першую частку сваёй працы. Мы зруйнавалі буйных капіталістаў, але мы не зруйнавалі асабліва сядзячых сялянскае гаспадарства; мы не зруйнавалі тэй сялянскай эканомікі, якая пабудавана на падставе прыватнай уласнасці.

Сучасны момант якраз характарызуецца тым, што паміж нашымі імкненнямі да пабудовы сацыялізму і паміж гэтымі капіталістычнымі элементамі ідзе змаганне. Ад таго, якія сілы перамогуць у гэтым змаганні, будзе залежаць будаванне сацыялізму.

Вялікае значэнне павінен мець пры вырашэнні гэтых задач новы рэвалюцыйны пясьняр. Усё тое новае, што нараджаецца ў нашай вёсцы, трэба афармляць, замацоўваць ідэалёгічна; трэба даваць мастацкія прыклады таго новага, да чаго мы павінны ісці; мы павінны мастацкімі малюнкамі вызываць ненавісць да таго старога, што яшчэ і цяпер цягне нас назад, што можа нас адкінуць ізноў назад да капіталістычнага парадку. Усё гэта—заданні «Маладняка».

Дык пажадаю-ж вам, таварышы, выканаць тое, чаго ад вас у сучасны момант і ў будучым патрабуе Кастрычнікавая рэвалюцыя. Пажадаю ваю, таварышы, каб вышылі перагі пашырыліся, каб у вашы шэрагі прыходзілі ўсе тыя, хто шчыра жадае лепшага будучага для нашага працоўнага народу, і хто хоча лепшага будучага, будзе дамагацца праз дыктатуру рабочае класы, праз савецкі парадак, над кіраўніцтвам камуністычнае партыі.

Пасля даклада тов. Вольнага, сапраўздачаю аб сваёй дзейнасці выступілі прадстаўнікі філій.

Пасля гэтага, тов. Вольны сказаў заключнае слова.